

Handläggare:
Sophie Dahlberg
Telefon: 08-508 24 016

Till
Skärholmen stadsdelsnämnd

8

9/2011

Stockholms miljöprogram 2012-2015 – svar på remiss

Förvaltningens förslag till beslut

- Att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.
- Att därefter lämna ärendet till kommunstyrelsen.
- Omedelbar justering

Rune Ney
Tf. Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gavs i budget för 2011 uppdrag att ta fram ett förslag till miljöprogram för perioden 2012-2015. Miljöprogrammet syftar till att bryta ner stadens verksamhetsmål "Stockholms livsmiljö ska vara hållbar" till begripliga och uppföljningsbara delmål, och ska utgöra ett styrdokument för stadens miljöarbete. Det förslag som framtagits innehåller sex inriktningsmål samt 29 delmål.

Förvaltningen tycker att det är ett ambitiöst och bra innehåll i miljöprogrammet. Sättet att ta fram förslaget till miljöprogram där 16 förvaltningar och bolag varit representerade var positivt. Detta sätt att arbeta förstärker, fördjupar och förankrar genomslagskraften i miljöprogrammet. Förvaltningen önskar ett tydliggörande av vilka nämnder och bolag som är ansvariga för uppföljningen av indikatorerna. För vissa indikatorer är det tydligt att datakällan är ILS-webben samt vilka nämnder och styrelser som rapporterar, men i många fall saknas denna information.

Bakgrund

Kommunstyrelsen gavs i budget för 2011 uppdrag att ta fram ett förslag till miljöprogram för perioden 2012-2015. Förslaget till miljöprogram har tagits fram av en projektgrupp bestående av representanter från 16 förvaltningar och bolag.

Förslaget till miljöprogram vilar övergripande på tre underlag:

- De nationella miljökvalitetsmålen
- Miljöprogram för Stockholms stad 2008-2011
- Miljö- och hälsoutredning för Stockholm stad

Kommunfullmäktige antog 2010-12-13 ett kompletterande sjunde kapitel, *Hållbar stadsutveckling*, till Stockholms miljöprogram 2008-2011. Kapitlet har i tillämpliga delar arbetats in i förslaget till miljöprogram.

Kommunstyrelsen har det övergripande uppföljningsansvaret för miljöprogrammet och ska rapportera uppnådda resultat till kommunfullmäktige.

Uppföljningsansvaret för delmålen är däremot fördelade på specifika nämnder och styrelser. Miljöprogrammets genomförande och uppföljning ska, liksom idag, integreras i stadens ILS-system. Nämndernas och styrelsernas åtaganden utifrån miljöprogrammet ska framgå av verksamhetsplanerna. Samtliga nämnder och styrelser förväntas också ta fram eller uppdatera befintliga miljöhandlingsplaner utifrån det nya miljöprogrammet

Ärendet

Miljöprogrammet syftar till att bryta ned stadens verksamhetsmål *Stockholms livsmiljö ska vara hållbar* till begripliga och uppföljbara delmål. I programmet identifieras nämnder och styrelser som har en nyckelroll i genomförande- och eller i uppföljningshänseende. Samtliga nämnder och styrelser ska dock vidta åtgärder som leder till att målen uppfylls utifrån sin verksamhet, oavsett utpekat ansvar för specifikt delmål. Förslaget fokuserar på den miljömässiga dimensionen av hållbarhetstemat.

Förslaget är likt det nuvarande miljöprogrammet indelat i sex övergripande inriktningsmål och ett antal delmål. De sex inriktningsmålen är samma som för nuvarande miljöprogram men många delmål har omformulerats och har ökat från 25 till 29. För att följa upp delmålen har förslag till 81 indikatorer tagits fram.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom avdelningen samhällsservice i samråd med övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Övergripande synpunkter

Förvaltningen tycker att det är ett ambitiöst och bra innehåll i miljöprogrammet. Sättet att ta fram förslaget till miljöprogram där 16 förvaltningar och bolag varit representerade var positivt. Detta sätt att arbeta förstärker, fördjupar och förankrar genomslagskraften i miljöprogrammet. Detta synsätt borde också genomsyra hela miljöarbetet där hela staden tillsammans arbetar med dessa frågor. Det är nödvändigt för att få genomslag för miljöarbetet. Det är också bra att det kommande miljöprogrammet kopplas ihop med det integrerade ledningssystemet (ILS), vilket förenklar uppföljningen och tydliggör vilka mål som ska uppnås av respektive nämnd och styrelse. Förvaltningen önskar ett tydliggörande av vilka nämnder och bolag som är ansvariga för uppföljningen av indikatorerna. För vissa indikatorer är det tydligt att datakällan är ILS-webben samt vilka nämnder och styrelser som rapporterar, men i många fall saknas denna information.

Stadsdelsförvaltningen har tidigare genom stadens integrerade ledningssystem (ILS) satt upp mål och följt upp stadens miljöprogram. Förvaltningen ser fördelar med att det integreras i systemet istället för att skapa ytterligare en parallell handlingsplan.

Synpunkter på delmål och indikatorer

Nedan beskrivs de delmål och indikatorer som berör förvaltningens verksamhet eller på annat sätt är relevanta för förvaltningen.

Inriktningsmål 1: Miljöeffektiva transporter

Målet är att öka stockholmarnas mobilitet genom hållbara lösningar. Det ska vara lätt att välja kollektiva, trygga och miljövänliga transportlösningar.

Delmål 1.1 Miljöbelastningen från stadens transporter och resor ska minska

Delmålet innebär bland annat att staden ska arbeta systematiskt för att minska miljöbelastningen från verksamheternas transporter. Stadens nämnder och styrelser ska anta en resepolicy för miljövänliga resor i tjänsten. Förslag på indikatorer:

- 1.1.1 Andel av stadens nämnder och styrelser som har antagit en resepolicy för miljövänliga resor i tjänsten.
- 1.1.2 Andel verksamheter som har ett dokumenterat arbete för miljöeffektivare resor och transporter.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen följer stadens reseråd utifrån ”Råd för miljö- och trafiksäkra resor”. En resepolicy kommer utifrån detta dokument att tas fram.

Delmål 1.2 Stadens egna fordon ska vara miljöbilsklassade och köras på förnybart bränsle, och av stadens upphandlade transporttjänster ska miljöfordonsandelen öka.

Delmålet innebär bland annat att de motorfordon som stadens nämnder och styrelser äger eller leasar ska vara miljöbilar enligt den definition som antagits av kommunstyrelsen med undantag från utrycknings- och specialfordon.

Tankningsgraden av förnyelsebart bränsle bör vara minst 85 % för de fordon som kan tankas med miljöbränsle. Upphandlade transporttjänster bör till minst 45 % utföras med miljöfordon. Förslag på indikatorer:

1.2.1 Andel miljöbilar i stadens bilflotta

1.2.2 Andel miljöbränsle i stadens miljöbilar

Förvaltningens synpunkter:

Indikatorn över andelen elbilar saknas vilket förvaltningen tycker är synd då stadens mål är att öka andelen elbilar. Förvaltningen tycker det är bra att indikatorn över andelen miljöbränsle föreslås följa upp tankade liter, och inte i kronor som idag, vilket då skulle överrensstämma med miljöförvaltningens uppföljningssätt. Förvaltningen anser att staden bör kunna samordna och erbjuda kurser i eco driving för de mest frekventa bilisterna av stadens anställda.

1.3 Miljö kvalitetsnormerna för luft ska uppnås

Delmålet innebär bland annat att man tillämpar bränslesnål körning och använder dubbfria vinterdäck. Förslag på indikator:

1.3.4 Andel dubbdäck i stadens fordonsflotta

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen använder dubbfria vinterdäck, där så är möjligt. Dubbdäck behövs inom vissa verksamheter, till exempel inom socialtjänsten som gör besök långt ut i landet på snötäckta småvägar, vilket gör att vi aldrig kommer upp i 100 %. Säkerhet för personal och brukare måste gå före i detta fall.

1.4 Gång- och cykelresandet ska öka

Delmålet innebär bland annat att gång- och cykelandelen behöver öka till minst 20 % i ytterstad och till minst 50 % i innerstad. Stadens ska ha en väl fungerande, utbyggd infrastruktur för cykel. En god vinterväghållning på stadens cykelnät ska uppnås. Prioriterade cykelstråk ska identifieras och snöröjas. Stadens ska också ställa krav på cykelparkeringar med hög standard, i bra lägen och i tillräcklig omfattning. Staden ska beakta gångtrafikanternas behov i stadsbyggnads- och trafikprojekt.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen anser att det är viktigt att infartsparkeringar för cyklar uppförs i ytterstaden så att det blir smidigt att byta till kollektivtrafiken. Förvaltningen

ansvarar för att renhålla och vinterväghålla ett antal cykelstråk inom stadsdelsområdet. Då prioriterade cykelstråk identifierats kan förvaltningen ta hänsyn till detta i kommande parkupphandling. Förvaltningen kan också komplettera med sin egen maskinpark och personal vid behov.

Inriktningsmål 2: Giftrika varor och byggnader

Utmaningen för staden ligger i att undvika användningen av direkt farliga ämnen och att hantering olika typer av kemiska produkter och varor sker på sådant sätt att riskerna med dem minimeras.

2.1 Innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska.

Delmålet innebär bland annat att varor med kemiska produkter som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ersätts med miljömässigt bättre alternativ. Bland annat ska de fem högst prioriterade miljö- och hälsofarliga ämnena för Stockholm, ämnen uppförda på den s. k SIN-list samt på Kemikalieinspektionens PRIO-databas undvikas. Vid upphandling av tjänster och entreprenader ska krav ställas på innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i varor och kemiska produkter som leverantören/entreprenören kommer att använda. Nämnderna och styrelserna ska dessutom ha rutiner för uppföljning av ställda krav vid upphandling. Förslag på indikator:

2.1.1 Andel upphandlingar av varor (exkl. byggvaror) där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår.

Förvaltningens synpunkter:

I de upphandlingar som stadsdelsförvaltningen gör ställs krav på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår. Det bör vara en standard fråga inom all upphandling.

2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska.

Delmålet innebär att staden vid inköp av varor och entreprenader för byggande och renovering ska ställa krav på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår. Det ska finnas rutiner för uppföljning av ställda krav. Förslag på indikator:

2.2.1 Andel upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår.

Förvaltningens synpunkter:

I de upphandlingar som stadsdelsförvaltningen gör ställs krav på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår. Det bör vara en standard fråga inom all upphandling.

2.3 Andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska uppgå till minst 25 procent.

Delmålet innebär att krav ska ställas på minst 25 % ekologiska livsmedel vid upphandling av måltider eller måltidsverksamhet till bland annat förskola och äldreomsorg. I samband med upphandlingar och under löpande avtalsperiod ska krav ställas på att leverantörerna redovisar ingående ekologiska livsmedel i de producerade måltiderna. Förslag på indikator:

2.3.1 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen tycker det är bra att indikatorn även ska innehålla andelen ekologiska livsmedel som ingår i de upphandlade måltiderna, vilket kommer innebära en mer riktig bild av hur stor andel ekologiska livsmedel som köps in. Det är dock viktigt i kommande livsmedelupphandlingar att det ställs krav på särredovisning av de ekologiska livsmedlen så kontering på rätt konto underlättas. Det är också viktigt i de upphandlingar som görs att det finns ett bra utbud av ekologiska livsmedel.

Inriktningsmål 3: Hållbar energianvändning

Staden arbetar för att minska klimatpåverkan, effektivisera energianvändningen och att växla över till förnybar energi.

3.1 Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst 10 procent.

Delmålet innebär att samtliga nämnder och styrelser ska minska energiförbrukningen med 10 procent fram till och med år 2015 i jämförelse med år 2011.

3.2 Upphandlad el i stadens egna verksamheter ska uppfylla kraven för miljömärkning.

Delmålet innebär att stadens upphandling av el ska minska utsläppen av växthusgaser, luftföroreningar och minska förbränningen av fossila bränslen. Upphandling av el ska följa miljöstyrningsrådets föreskrifter motsvarande nivå 2-3. Förslag på indikator:

3.2.1 Elanvändning per kvadratmeter/år i stadens nämnder och styrelser.

Förvaltningens synpunkter:

Nivån med 10 procents minskning är mycket ambitiös. För att förvaltningen ska ha möjlighet att nå målet krävs att de kommunala bolag vi hyr lokaler av - Sisab, Micasa och bostadsbolagen - tar initiativ till energibesparande investeringar i samverkan med oss. Hittills har vi inte märkt något sådant intresse. Eftersom

stadsdelsförvaltningen betalar verksamhetselen så har fastighetsägaren inget incitament att effektivisera eller förändra t.ex. uppvärmningssystem i t.ex. förskolor med elvärme. Vi kan med indikatorn jämföra mellan olika år, men jämförelsen per kvadratmeter samt jämförelsen med andra stadsdelar blir missvisande då utebelysning i parkerna är med i denna redovisning och den går inte att räkna per kvm. Det skulle då behövas ett nytt konto för att kunna särredovisa elen för utebelysningen.

3.3 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 3,0 ton koldioxid per stockholmare.

Delmålet innebär bland annat att energianvändningen i fastighetsbeståndet i hela staden behöver minska med 5 % genom energieffektiviseringar.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen kan informera och delta i exempelvis stadsövergripande kampanjer som kan bidra till att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser.

Medborgarkontoret har alltid information kring dessa frågor tillgänglig för medborgarna.

Inriktningsmål 4: Hållbar användning av mark och vatten

Samtidigt som det ges förutsättningar för fler att bo och verka i staden måste de kvaliteter som utgör en attraktiv livsmiljö bevaras. Stadsbyggandet bör utgå från vårt behov av parker och tätortsnära naturområden och ta hänsyn till den ekologiska strukturen.

4.1 Mark- och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden ska stärkas och utvecklas.

Delmålet handlar om att bibehålla och utveckla funktionen hos den blå- och grönstruktur som är en förutsättning för bevarande av ett rikt växt- och djurliv och därmed robusta ekosystem. I denna struktur ingår ekologiskt särskilt betydelsefulla kärnområden, spridningszoner och livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områden med högst värde skyddas, till exempel med områdesbestämmelser eller detaljplan. Om intrång görs i kompenserbare områden kan åtgärder för kompensation vara nyskapande av motsvarande naturtyp eller restaurering av en miljö vars naturvärden försämrats.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen ansvarar för Sätmaskogens naturreservat och det finns en framtagen skötselplan för området. För att förvaltningarna ska kunna ta det ansvar som det beskrivs i ärendet måste ytterligare medel tilldelas förvaltningarna. Idag har förvaltningarna inga medel att till exempel sköta Sätmaskogens naturreservat på ett tillfredsställande sätt.

4.2 Grön- och vattenområden som är särskilt attraktiva för rekreation ska stärkas och utvecklas.

Delmålet innebär bland annat att genomföra åtgärder för att stärka funktioner i och mellan områden så att dessa erbjuder goda rekreativsmöjligheter. Det kan vara nyanläggning eller upprustning av parker, lekplatser eller gång- och cykelvägar. Intrång i kompenserbara områden inom den särskilt värdefulla strukturen ersätts i första hand lokalt med likvärdig funktion, i andra hand på annan plats med likvärdig funktion för stadens gröna kvaliteter.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen arbetar för att de gröna kilarna i stadsdelen ska bevaras och försöker utveckla dessa. I övrigt följer förvaltningen parkplanen.

4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden ska minimeras

Delmålet innebär bland annat att intrång i mark och vattenområden, utanför den särskilt betydelsefulla grönstrukturen men som har en stödjande funktion för stadens biologiska mångfald, ska minimeras och ersättas. Ianspråktagna grön- och vattenområden som saknar funktion för stadens gröna kvaliteter behöver inte ersättas.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen önskar tydligare riktlinjer över vilka ytor som behöver ersättas vid ianspråktagande för exempelvis exploatering. Det saknas idag också bedömningsgrunder för vad marken är värd, hur mycket grönkompensationspengar som betalas ut i de olika projekten varierar.

4.5 Skötsel av grön- och vattenområden ska stärka biologisk mångfald och rekreativa kvaliteter

Delmålet innebär att staden ska sträva efter att bedriva en ekologiskt inriktad skötsel och restaurering. Parker och rekreativsområden ska skötas i enlighet med fastställda stadsdelsvisa parkprogram och skötselplaner. Förslag på indikator:

4.5.1 Areal mark per år där friställnings- och förnygringsåtgärder genomförts avseende ädellövträd.

Förvaltningens synpunkter:

Förvaltningen har inte tillräckliga medel för att sköta naturreservaten på ett tillfredsställande sätt. För att förvaltningarna ska kunna ta det ansvar som det beskrivs i ärendet måste ytterligare medel tilldelas förvaltningarna. Det finns inte resurser till att följa de framtagna skötselplanerna.

4.6 Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska förbättras

Delmålet innebär bland annat att befintliga strandbad har god badvattenkvalitet.

Förvaltningens synpunkter:

Stadsdelsnämnderna ansvarar för badvattenkvaliteten vid strandbadet.

Förvaltningen vill dock framföra att ansvaret inte enbart kan ligga hos stadsdelsnämnderna då omgivande faktorer, som stadsdelsnämnderna ej råder över, påverkar badvattenkvaliteten.

Inriktningsmål 5: Miljöeffektiv avfallshantering

Inriktningsmålet innebär att avfallet måste tas om hand på ett korrekt sätt för att inte förorsaka skador på människors hälsa och miljön. Avfallshanteringen ska anpassas så att avfallet kan utnyttjas som en resurs, exempel återanvändas, omvandlas till energi eller materialåtervinnas. I möjligaste mån ska uppkomsten av avfall förhindras.

5.1 Avfallet från stadens verksamheter ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras.

Delmålet innebär att staden vid upphandlingar ställer krav på att varor förpackas på ett sådant sätt att de genererar så lite avfall som möjligt. Inventarier och produkter som inte längre används av verksamheten ska så långt det är möjligt återanvändas. Möjligheten att källsortera ska finnas på samtliga av stadens verksamheter. Där det är möjligt ska matavfallet sorteras ut till biologisk behandling med fokus på biogasframställning och näringsåterförsl. Förslag på indikatorer:

5.1.5 Andel av stadens verksamheter som samlar in matavfall

5.1.6 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och returförpackningar.

Förvaltningens synpunkter:

I förslaget framgår det att målet att sortera ut matavfallet inte längre enbart gäller de verksamheter som har storkök och storhushåll, utan även för övriga verksamheter. Men att störst vikt ska läggas på resultatet från verksamheter som bereder och /eller serverar mat. Förvaltningen önskar att det tydligare anges vilka verksamheter som ska samla in sitt matavfall så att jämförelsen över staden blir relevant. I förslaget är det otydligt vilka nämnder och styrelser som ska rapportera in uppgifterna till indikatorerna. Idag är det förvaltningen som samlar in uppgifter om matavfall och sortering av papper och förpackningar.

Förvaltningen behöver hjälp av SISAB att bygga större soprum så att källsortering och sortering av matavfall kan ske i samtliga verksamheter, särskilt då på förskolorna.

Förvaltningen är intresserad av att installera avfallskvarnar på vissa verksamheter, då detta skulle vara enklare för vissa verksamheter att hantera samt inte har några större mängder matavfall. Förvaltningen avser att avfallskvarnar bör inbegripas i indikatorn. Det skulle dock innebära att stadsdelsförvaltningen bör ha ansvaret för redovisningen i ILS.

5.2 Andelen farligt avfall som felsorteras ska minska

Delmålet innebär bland annat att stadens verksamheter ska anlita godkända transportörer och mottagningsanläggningar för att ta hand om sitt farliga avfall. Stadens verksamheter ska ha kontroll på vilket avfall som uppstår inom den egna verksamheten, vilka mängder det rör sig om samt förvissa sig om att omhändertagandet sker på ett korrekt sätt.

Förvaltningens synpunkter:

Idag producerar nämndens verksamheter förhållandevis små mängder farligt avfall.

5.3 Avfallet från boende och verksamma i staden ska förebyggas och det som ändå uppstår nyttiggöras

Delmålet innebär bland annat att staden genom informationsinsatser och i sitt eget arbete kan inspirera och synliggöra målet avseende förebyggande av avfall samt att staden kan medverka till att skapa bättre förutsättningar för återanvändning av varor och produkter. Delmålet innebär vidare att andelen tidningar, förpackningar och annat återvinningsbart material minskar i soppåsen och i grovavfallet.

Förvaltningens synpunkter:

Här är förskolorna viktiga i att sprida kunskap kring dessa frågor. Pedagogiskt material riktat till förskolorna bör tas fram till förskolorna. När det gäller att minska andelen tidningar etcetera i soppåsen och grovavfallet så bör staden satsa på att gräva ned återvinningsstationerna och göra dem mer attraktiva och tömma dem oftare. Idag är det mycket problem kring återvinningsstationerna i stadsdelen med råttor, skräp runt stationerna etcetera.

Inriktningsmål 6: Sund inomhusmiljö

God inomhusmiljö har stor betydelse för människors hälsa och komfort. Hälsobesvär relaterade till inomhusmiljö är ett problem i många byggnader. Detta gäller särskilt buller i bostäder och allmänna lokaler, dålig luftkvalitet, inomhustemperatur och höga radonhalter.

Stadsdelsnämnderna är inte direkt utpekade som ansvariga att uppnå de förslagna delmålen, men nämnderna påverkas i stor utsträckning av målen då nämnderna har många verksamheter i berörda lokaler. I förslaget anges dock samtidigt att stadens nämnder och styrelser som äger, bygger, förvaltar och brukar lokaler har ansvaret för en sund inomhusmiljö i de egna lokalerna. Delmål som påverkar nämndens verksamheter är följande:

6.1 Inomhusmiljö ska bli bättre

Delmålet innebär bland annat att luftkvaliteten, ventilationen ska förbättras och att hälsobesvären orsakade av inomhusmiljö ska minska.

6.2 Radonhalterna inomhus ska minska

Delmålet innebär att radonhalten i skolor och förskolor ska vara lägre än 200 Bq/kubikmeter luft senast år 2010.

6.3 Bullernivåerna inomhus ska minska

Delmålet innebär bland annat att ljudmiljön i skolor och förskolor ska bli bättre.

Förvaltningens kommentarer:

För att dämpa bullernivån på förvaltningens förskolor har förvaltningen flera olika strategier. Förskolorna lånar ibland "ljudörat" av avdelningens talpedagog för att kontrollera ljudnivån. Det bästa vore dock om samtliga offentliga lokaler var utrustade med "ljudörat". Exempel på åtgärder för att dämpa bullernivån på förskolorna är att man alltid arbetar i mindre barngrupper och därmed blir ljudnivån lägre, personalen använder en dämpad ton och då gör även barnen det automatiskt och man är utomhus så mycket som möjligt. Man sitter i olika rum och äter för att det ska bli en lugnare måltidssituation då barn och personal kan tala i lugn och ro. Det är tassar under stolsbenen, duk på borden, textilier på väggar och andra lämpliga ställen samt ljuddämpande takplattor.

Verksamheterna borde få bättre stöd i hur inomhusmiljön kan förbättras utifrån ljus, ljud och luft. Till exempel kan förslag på bra utrustning sammanställas central av staden som samtliga verksamheter kan ta del av. Miljöförvaltningen skulle kunna vara ett större stöd i att få en sund inomhusmiljö i befintliga verksamhetslokaler samt i nya projekt.

Bilagor

1. Förslag till Miljöprogram 2012-2015